

Dostignuće što hrabri i obavezuje

Pred našom javnošću stoji jedno djelo: preko 3.000 stranica časopisa Naše more objavljenih u proteklih deset godina.

Prvi broj časopisa Naše more pojavio se, 18. oktobra 1954. godine, na godišnjicu oslobođenja Dubrovnika. Na njegovim uvodnim stranicama stajalo je tada: »Želja je Našeg mora da oživi i otrgne zaboravu sve ono što je u gradu pomorskih tradicija pomočko i da hroničarskom dosljednošću prati u buduće svaku aktivnost koja je s njim u vezi...« Zapisano je to u prvom broju časopisa pokrenutom u vrijeme koje je ukazivalo na punu dinamičnost jugoslavenske pomorske privrede, na njen rast, na afirmaciju socijalističke Jugoslavije i kao zemlje poznatih brodograditelja, vještih i smionih mornara, hrabrih i neustrašivih kapetana — kao istaknute pomorske države.

U to vrijeme ugasio se općejugoslavenski popularni vojno-pomorski časopis Jugoslavenski mornar. S tim u vezi pojava Našeg mora predstavljala je značajnu prinu na planu popularizacije pomorske misli. Od tada Naše more zajedno s časopisom Pomorstvo stalno i predano, bez obzira na niz poteškoća, s puno uspjeha obavlja zadatke kao propagator pomorske orientacije zemlje.

Časopis izlazi redovito, svaka dva mjeseca. Ljubitelji mora i poznavaoči vrlo složene problematike pomorstva okupljeni u Klubu pomoraca »Miho Pracat« u Dubrovniku postepeno stječu sve širi krug suradnika, sve veći broj prijatelja. U sve razvijenijoj pomorskoj i turističkoj privredi Dubrovnika, posebno u kolektivu Atlantske plovidbe, kao i u kolektivima brodara, pomoraca i brodograditelja duž obale nalaze materijalnu i moralnu podršku za veoma značajnu djelatnost. Nakon nepunih pet godina rada Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti je pokrovitelj a u časopisu surađuje preko 300 poznatih i istaknutih autora koji se bave raznim sektorima pomorstva i studijom društveno-političkih kretanja kod nas i u svijetu. Među njima bilo je i eminentnih rukovodilaca i autora čiji su prilozi iz raznih oblasti života: tekstom, stihom, slikom, grafikom, fotografijom ili crtežom označili naše kretanje naprijed u domeni pomorstva i oživjeli sjećanje na jednu slavnu tradiciju iz borbi za slobodu našeg mora. U izvjesnom smislu radovi 40 omladinaca i pionira vještih utkani u stranice Našeg mora unosili su neposrednost i toplinu karakterističnu za pasionirane ljubitelje mora. Od tada, u narednih pet godina do ove jubilarne desetogodišnjice premašena su i najoptimističija predviđanja.

Časopis Naše more prevazišao je vlastite skromne okvire iz prvih dana nastajanja i postao općejugoslavenski pomorski časopis.

Uvijek vezan za aktuelna zbivanja u našem društvu, stalno okrenut problemima pomorské privrede kod nas i u svijetu, neprestano bdući nad tekovinama pomorske tradicije, posebno one iz narodnooslobodilačkog rata, Naše more je tokom godina uspjelo da uvede čitav niz vrlo zanimljivih rubrika. Gotovo sistematski objavljivani su radovi o: pomorskoj tehničici, nautici i astronomiji, lučkom prometu, brodogradnji, pomorskom pravu i zakonodavstvu i oceanografiji. Zapaženi su napisi o našim iseljenicima i njihovom životu u tujini, vezama i ljubavlju prema rodnom kraju. Gotovo nema broja u kome nije dat isječak iz života i rada u našoj Ratnoj mornarici ili Armiji. Ribarstvo, meteorologija i turizam stalno su na razncu načine i kroz obilje formi izražavanja bili predmet tretmana na stranicama Našeg mora. Kao okosnica, na koju se nadovezuje ova svestrana i živa slika razvoja pomorstva, u časopisu bila je historija Dubrovnika, historija teških borbi za prava naših naroda na Jadranu. Napisi iz tog domena predstavljaju ujedno i najuspjelija rješenja u izloženoj gradnji časopisa. Zanimljivosti, suradnja, najmladih, bibliografski podaci, likovni i umjetnički prilozi, veliki broj fotografija i crteža, jedrenje i sportovi na vodi sretno su uklapani u sadržaj časopisa.

Naše more pisalo je s oduševljenjem i s pažnjom o svakom uspjehu naših ljudi, bilo kolektivima ili pojedinaca

što djeluju u oblasti pomorstva, pa čak i šire. Ono je isto tako sa puno osjećaja mijere posvetilo svoje stranice i onim vrijednim umrlim i nestalim mornarima, kapetanima, naučnim radnicima, pronalazačima i velikanima zemlje, koji su svoju životnu energiju i znanje uložili na dobro zajednice, posebno na procvat pomorstva.

Naše more spada u red onih časopisa koji su uspjeli da održe standardnu formu i solidan sadržaj i uz to ispoljavaju stalnu tendenciju ka kvalitetnijem uzrastu. U tome svakako uredništvo i uprava časopisa sa urednikom Zvonkom Goićem na čelu ima najviše zasluga. Osjećaj mijere i želja da se održi kontakt sa čitaocima nisu bili narušeni trkom za jeftinim i senzacionalnim napisima u namjeri da se poveća tiraž. Nedače i teškoće oko izlaženja časopisa, posebno u pogledu prikupljanja potrebnih sredstava za to, nisu mogli u znatnijoj mjeri utjecati na njegovu solidnost. Pokroviteljstvo Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti nad časopisom, počam od pete godine njegovog izlaženja, ponajbolje svjedoči o njegovom karakteru i kvalitetu.

Kratak, lak i jednostavan izraz bez suvišnih fraza, napis pristupačan i tek priučenom mornaru — palubaru kao i akademski naobrazovanom stručnjaku, a nadasve onaj osjećaj da praćenje časopisa predstavlja u neku ruku blisku vezu s morem i s ljudima s brodova davali su Našem moru onu specifičnu težinu, koja čitaoca upućuje da potraži ovaj časopis, da se zadrži nad njegovim stranicama u slobodnom vremenu i tako provede nekoliko ugodnih i korišnih trenutaka.

Listati danas stranice Našeg mora objavljene u proteklih deset godina znači oživjeti u sjećanjima najkupnije događaje u životu zemlje, posebno najznačajnije stepenice u usponu našeg pomorstva, o tome kako se Jugoslavija svrstala među istaknute izvoznike brodova time što prodaje brodove u 27 zemalja svijeta, kako smo dostigli flotu od oko 800.000 BRT, kako je naša zemlja postala graditelj mnogih velikih luka u inostranstvu . . .

Naše more dokumentovalo je svaki boravak druga Tita na Jadranu, njegov topao prijem među mornarima i pomorcima, zabilježeno je niz fragmenata o putovanjima Predsjednika u službi mira morima i kontinentima svijeta . . .

Kad listamo stranice Našeg mora onda osjetimo snagu gorostasnog ambijenta neukročene moći mora i divimo se i vještini naših znanih i neznanih mornara što već stoljećima, a posebno ovih dvadesetak godina novog društva, tako smiono i gordo savladaju prostranstva oceana i s uspjehom zastupaju interesu zemlje u lukačima svijeta i tumače duh mira i prijateljstva među narodima.

Mi smo već navikli da uvijek težimo boljim rješenjima. Kroz tu prizmu gledano određeni broj napisu objavljenih u časopisu mogao bi doživjeti kritiku. Važi to i za pojedine brojeve. Neki su bili više a neki manje uspješni. Uredništvo je u toku rada isticalo obavezu: da će opširnije i studiozne obradivati pojedine probleme, da će još bolje ilustrirati i opremiti časopis i da će u tretiranju problematike uzrasta našeg pomorstva angažirati najpoznatije autore. Svjesni, da je to veoma težak, složen i dugoročan posao, mi možemo, prilikom jubilarne godišnjice, istaći da je već na tom putu dosta učinjeno i poželjeti uredništvu da dalje istraje u takvom radu i da u tome dobije još svestraniju pomoć društva.

Završava se jedan značajan period. Proteklo je deset godina uspješnog razvoja pomorske privrede. Naše more, kao i časopis Pomorstvo, bio je u tom razdoblju stalni propagator pomorske misli i pomorske orientacije zemlje, vrlo zapažen popularizator ljepote našeg mora i vrijedan i originalan tumač naših tradicija na moru. Time je svojom djelatnošću dao odgovarajući prilog općem uspjehu u razvoju našeg društva. To je ono što je najvrijednije konstatirati kod rezimea desetogodišnjeg bilansa publicističkog rada prijatelja mora okupljenih u Klubu pomoraca »Miho Pracat« u Dubrovniku u izdavanju časopisa Naše more. Ovo dostignuće hrabri i obavezuje.